

Gynekologická péče - činnost v Plzeňském kraji v roce 2003

Gynaecologic Care - Activity in branch in the Plzeňský Region in 2003

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Plzeňském kraji v roce 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the Plzeňský region in 2003 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments.

Činnost ambulantních oddělení gynekologie je statisticky sledována prostřednictvím výkazu A (MZ) 1-01 za rok 2003, který vyplňuje každé oddělení (pracoviště) oboru ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele, činnost lůžkových zařízení je obsahem výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu a jeho využití za rok 2003, který vyplňuje každé lůžkové oddělení ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR, který vyšel ve Sbírce zákonů ČR, částka 163 ze dne 19. listopadu 2002, formou vyhlášky ČSÚ č. 470/2002 Sb. a jejích samostatných příloh. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Pro výpočet relací byly použity údaje Českého statistického úřadu.

Činnost oboru gynekologie v ambulantní péči

V kraji bylo 86 ženských ambulancí. Návratnost výkazů byla 96,6 %. Nemocničních lůžkových oddělení bylo 7, návratnost výkazů byla 100 %. Ambulantní gynekologickou péčí zajišťovalo 75,87 lékařů a 92,84 středních zdravotnických pracovníků, včetně smluvních. Tyto ukazatele jsou vždy uváděny v tzv. přepočteném počtu = součet úvazků. V průběhu roku bylo provedeno celkem 594 525 ambulantních gynekologických ošetření-vyšetření žen, z toho 76,2 % u praktických lékařů gynekologů. Na jedno lékařské místo připadlo v průměru 7 836 ošetření-vyšetření.

V Plzeňském kraji bylo na 10 tisíc žen 2,70 lékařů, v ČR 2,86, nejvyšší počet lékařů je v okrese Plzeň-město 4,59, nejnižší pak v okrese Plzeň-sever 1,16. Na jednu ženu v kraji připadla 2 ošetření-vyšetření, z krajského průměru se vymyká okres Plzeň-město (4), Plzeň-jih (1) a Plzeň-sever (1). Ordinace gynekologů v Plzni-městě poskytují zdravotní péči i ženám přilehlých okresů.

Antikoncepci užívalo celkem 54 703 žen, tj. 40,52 % žen fertilního věku (15-49 let), nejvíce v okrese Plzeň-město 68,18 %, nejméně v okrese Plzeň-sever 15,18%. Relace za celý Plzeňský kraj dosahuje 40,52%, v ČR 47,15%. Nadále v průběhu posledního desetiletí v našem kraji narůstá užívání antikoncepcie, zvláště hormonální (84,77 %), nitroděložní klesla v roce 2003 na 15,23 %.

Počet nově přijatých těhotných žen v kraji v roce 2003 činil v absolutním počtu 4 931, což je 37 těhotných na 1 000 žen fertilního věku, relace v ČR je 42. Nejvíce vykazuje okres Plzeň-město (58), nejméně pak okres Plzeň-sever (15).

Pro prvně zjištěnou prekancerózu děložního hrdla bylo dispenzarizováno celkem 1 513 žen (v roce 2002 1 531), v Plzeňském kraji se jedná o nepatrný pokles. Za ČR je pozorován plynulý nárůst. V roce 2003 bylo dispenzarizováno 29 399 žen a v roce 2002 27 738 žen, což představuje nárůst o 6 %.

Činnost ženských oddělení nemocnic

Gynekologická činnost

Na ženských odděleních nemocnic bylo v roce 2003 operováno 11 301 žen (výkony včetně potratů). Na 1 000 žen připadlo 40 operací. Okresem s nejvyšším počtem operací je opět Plzeň-město (90), za ČR je (36) operací.

V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřely v kraji 4 ženy, z toho ani jedna při gynekologické operaci. Tentýž údaj za ČR byl 355 žen, z toho v 87 případech došlo k úmrtí při operaci.

Pěčí na 7 lůžkových odděleních gynekologie zajišťovalo 43,08 lékařů (přepočtený počet). Na jednoho lékaře a den připadlo 5,3 obsazených lůžek. Počet hospitalizovaných byl 16 400 a průměrná ošetřovací doba byla 5,1 dne. Průměrný počet lůžek byl 349,31 s využitím ve dnech 227,8. V Plzeňském kraji existují v oboru gynekologickém jen lůžka akutní péče.

Porodnická činnost

V roce 2003 bylo v Plzeňském kraji evidováno 4 741 porodů, z toho 673 (14,20 %) bylo předčasných, tedy do konce 38. týdne těhotenství.

V Plzeňském kraji připadlo na 1 000 žen fertilního věku 35 porodů, v ČR 37 porodů. Nejvyšší počet porodů byl zaznamenán v okrese Plzeň-město (78), kam jezdí ženy i z jiných okresů v kraji, zejména z okresů Plzeň-sever a Tachov, kde žádné nemocnice nejsou. Nejméně porodů připadá na okres Rokycany (21). Podobně je tomu i u podílu předčasných porodů na porodech celkem.

V souvislosti s těhotenstvím, potratem a šestinedlím nebylo v roce 2003 zaznamenáno žádné úmrtí žen.

Zpracovala:

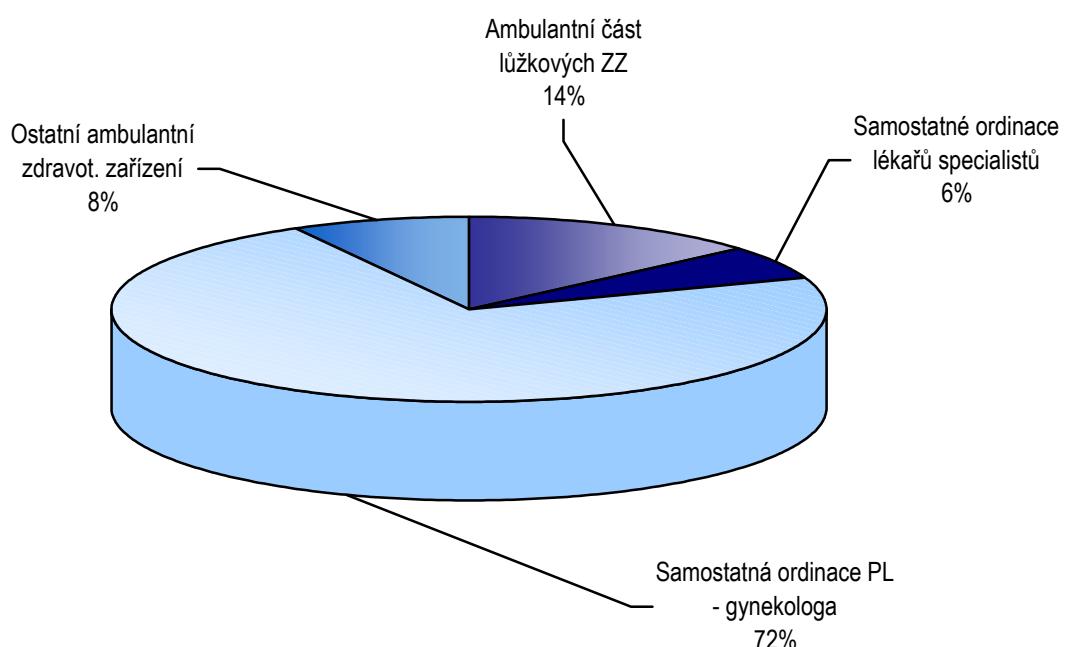
Helena Peroutková
ÚZIS ČR, Plzeňský krajský odbor
nám. Míru 3, 301 00 Plzeň
tel.: 337 371 587
e-mail: peroutkova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počet ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření			
		lékař	SZP	celkem		z toho	
				absolutně	v %	na 1 lékaře	na 100 žen
Ambulantní část lůžkových ZZ	10	10,25	23,32	107 240	18,0	10 462	38
Samostatné ordinace lékařů specialistů	1	4,40	4,00	1 587	0,3	361	1
Samostatná ordinace PL - gynekologa	68	55,12	58,42	452 740	76,2	8 214	161
Ostatní ambulantní zdravot. zařízení	7	6,10	7,10	32 958	5,5	5 403	12
Plzeňský kraj	86	75,87	92,84	594 525	100,0	7 836	212

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Struktura ambulantních lékařů gynekologů podle druhu zdravotnických zařízení v Plzeňském kraji roce 2003

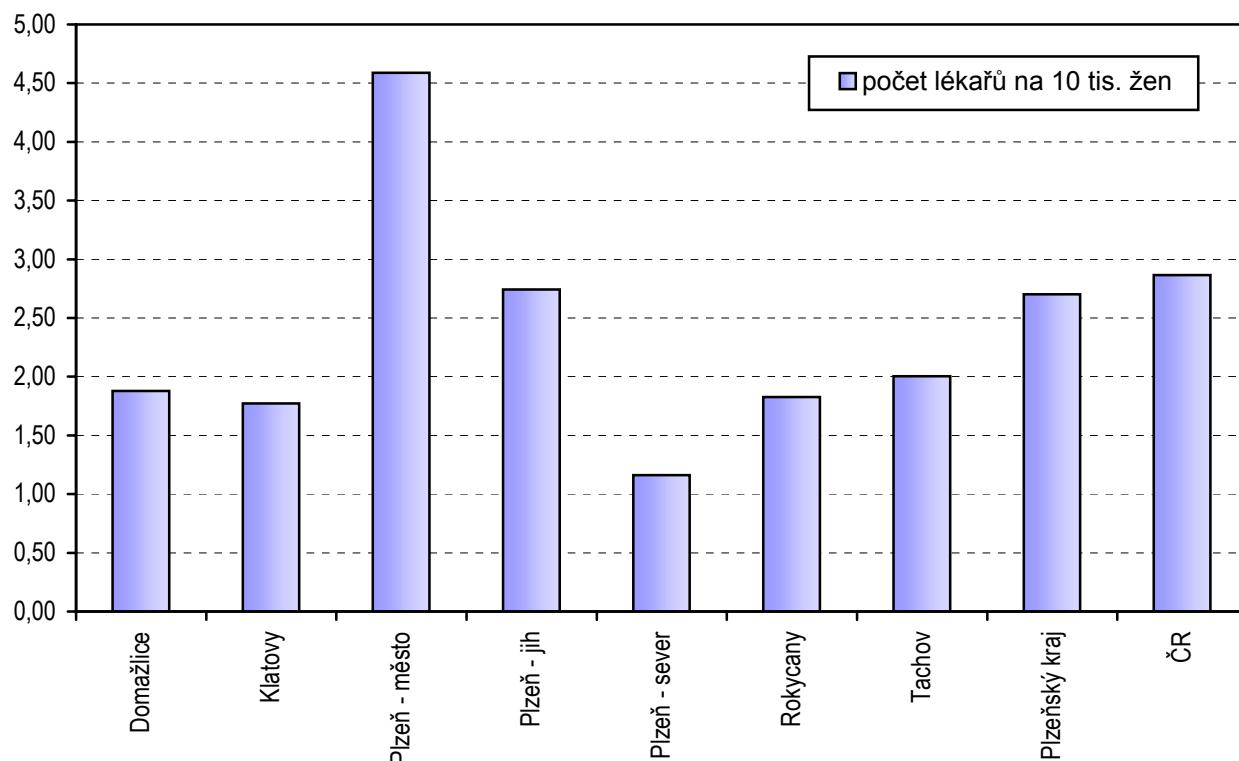

Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření dle územních celků

Území, okres	Počet ZZ a pracovišť	Počet zaměstnanců ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři		SZP	celkem	z toho	
		celkem	na 10 tis. žen			v amb.části. lůž.zaříz.	na 1 ženu
Domažlice	7	5,60	1,88	6,30	52 547	3 690	2
Klatovy	10	7,90	1,77	11,68	77 163	19 216	2
Plzeň - město	33	39,11	4,59	54,17	313 760	60 423	4
Plzeň - jih	11	9,48	2,74	6,58	47 503	15 286	1
Plzeň - sever	10	4,34	1,16	4,23	26 480	-	1
Rokycany	7	4,24	1,83	4,76	37 329	8 625	2
Tachov	8	5,20	2,00	5,12	39 743	-	2
Plzeňský kraj	86	75,87	2,70	92,84	594 525	107 240	2
ČR	1 455	1 499,98	2,86	1 892,28	11 080 979	1 835 930	2

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

Počet ambulantních lékařů gynekologů na 10 tisíc žen v Plzeňském kraji v roce 2003

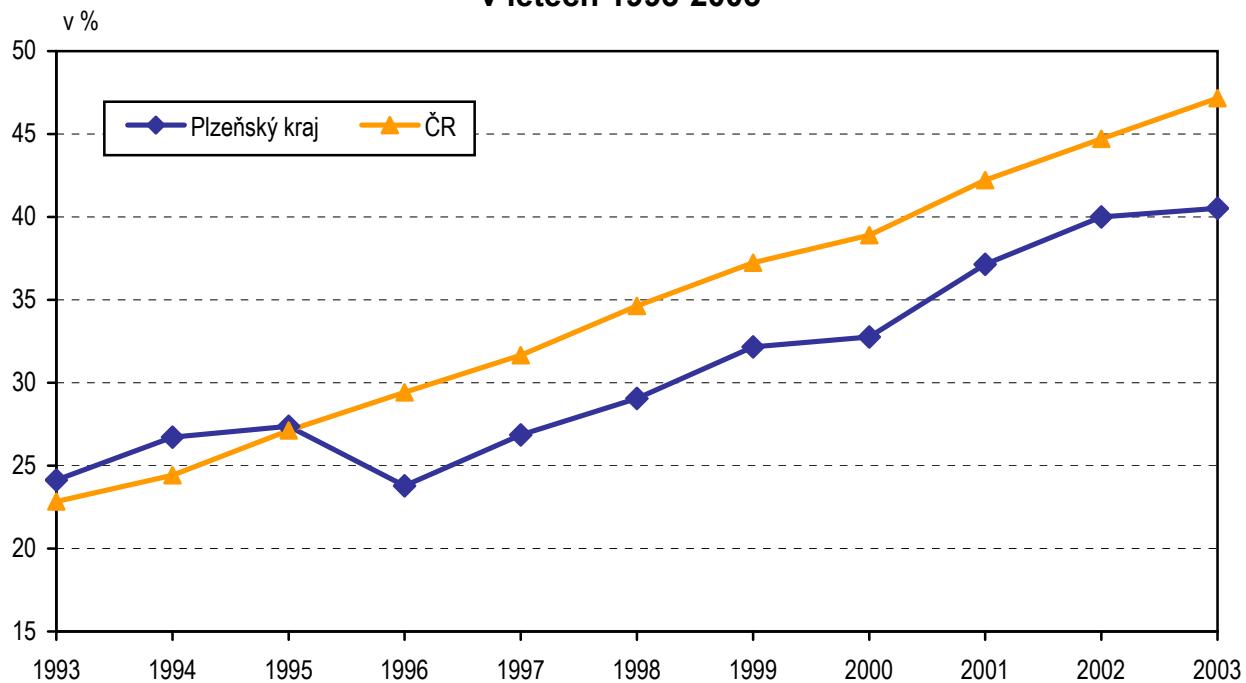
Ženy užívající antikoncepci *) dle územních celků

Území, okres	Počet žen užívajících antikoncepci					
	celkem	% z žen fertilního věku	z toho			
			hormonální		nitroděložní	
			absolutně	v %	absolutně	v %
Domažlice	5 680	38,93	4 898	86,23	782	13,77
Klatovy	6 254	29,17	5 321	85,08	933	14,92
Plzeň - město	27 554	68,18	23 799	86,37	3 755	13,63
Plzeň - jih	4 584	28,40	3 666	79,97	918	20,03
Plzeň - sever	2 740	15,18	2 305	84,12	435	15,88
Rokycany	3 735	34,20	3 128	83,75	607	16,25
Tachov	4 156	30,90	3 256	78,34	900	21,66
Plzeňský kraj	54 703	40,52	46 373	84,77	8 330	15,23
ČR	1 195 325	47,15	1 026 746	85,90	168 579	14,10

*) Pod lékařským dohledem

¹⁾ 15 - 49 let

Podíl žen fertilního¹⁾ věku užívajících antikoncepcí v letech 1993-2003

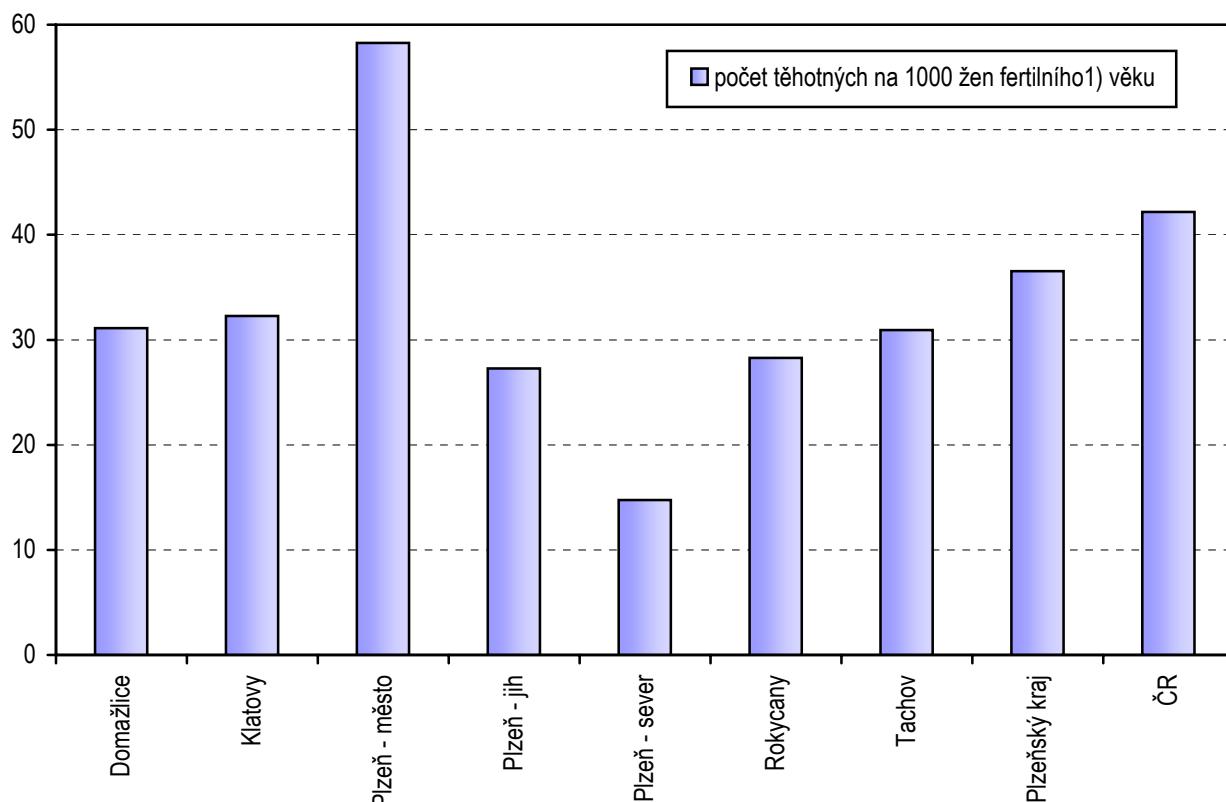

Péče o ženy v těhotenství a šestinedělí dle územních celků

Území, okres	Počet nově přijatých těhotných žen		Návštěvy ženských sester		
			celkem	z toho u	
	absolutně	na 1 000 žen fertilního ¹⁾ věku		těhotných	šestinedělek
Domažlice	454	31	-	-	-
Klatovy	692	32	183	92	86
Plzeň - město	2 354	58	10	-	10
Plzeň - jih	440	27	2	-	2
Plzeň - sever	266	15	-	-	-
Rokycany	309	28	9	1	8
Tachov	416	31	-	-	-
Plzeňský kraj	4 931	37	204	93	106
ČR	106 869	42	16 979	5 275	10 386

¹⁾ 15 - 49 let

Počet těhotných na 1 000 žen fertilního¹⁾ věku v Plzeňském kraji v roce 2003

Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle územních celků

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovaríí (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Domažlice	1	72	2	-	-	-	-
Klatovy	22	154	4	18	5	-	2
Plzeň - město	117	923	18	37	28	-	5
Plzeň - jih	5	147	1	2	2	-	1
Plzeň - sever	1	44	-	-	-	-	-
Rokycany	16	143	2	7	2	-	-
Tachov	1	30	-	-	-	-	-
Plzeňský kraj	163	1 513	27	64	37	-	8
ČR	2 036	29 399	1 200	2 086	1 096	1 544	460

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0-D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Využívání lůžkového fondu ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	kraj	ČR
Počet oddělení	7	123
Počet zaměstnanců ¹⁾		
lékaři	43,08	789,69
střední zdravotnickí pracovníci celkem	189,87	3 436,89
střední zdravotnickí pracovníci u lůžka	170,87	2 770,35
nižší a pomocní zdravotnickí pracovníci u lůžka	42,03	497,87
Průměrný počet lůžek	349,31	6 529,15
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	227,8	4 207,3
na 1 lékaře	5,3	5,3
na 1 SZP u lůžka	1,3	1,5
Počet lékařů na 100 lůžek	12,34	12,30
Počet SZP na 100 lůžek	54,40	53,54
Počet hospitalizovaných	16 400	297 019
Nemocniční letalita	0,3	1,2
Využití lůžek ve dnech	238,0	235,2
Průměrná ošetřovací doba	5,1	5,2
Prostoj lůžek ²⁾	2,5	2,3

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Nemocnice Domažlice
 NsP Klatovy
 FN Plzeň
 Mulačova nemocnice, s.r.o. Plzeň
 Vojenská nemocnice Plzeň
 NsP Stod
 NsP Rokycany

Gynekologická a porodnická činnost dle územních celků

Území, okres	Gynekologická činnost				Porodnická činnost			
	počet operovaných ¹⁾ žen		počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním		celkem	počet porodů		
	celkem	na 1 000 žen	celkem	z toho operovaných		na 1 000 žen fertilního věku	z toho předčasné	
Domažlice	651	22	-	-	371	25	41	11,05
Klatovy	729	16	1	-	540	25	19	3,52
Plzeň - město	7 641	90	1	-	3 171	78	523	16,49
Plzeň - jih	1 515	44	2	-	429	27	72	16,78
Plzeň - sever	-	-	-	-	-	-	-	-
Rokycany	765	33	-	-	230	21	18	7,83
Tachov	-	-	-	-	-	-	-	-
Plzeňský kraj	11 301	40	4	-	4 741	35	673	14,20
ČR	188 755	36	355	87	92 870	37	10 150	10,93

¹⁾ Včetně ambulantních operací a potratů s nutnou hospitalizací

²⁾ 15 - 49 let

**Počet porodů na 1 000 žen fertilního¹⁾ věku
v letech 2000-2003**

